

Monumentnummer*: 506629

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 6 februari 1997
Kadaster deel/nr: 10291/42

*Monumentnaam***

Gouvernement

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Bouillonstraat	1		6211 LH	Maastricht		City
Bouillonstraat	3		6211 LH	Maastricht		City
Lenculenstraat	24		6211 KR	Maastricht		City
Lenculenstraat	26		6211 KR	Maastricht		City
Lenculenstraat	28		6211 KR	Maastricht		City

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	B			4513

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Met diverse stijlelementen in 1935 naar een ontwerp van Rijksbouwmeester Ir. G.C. Bremer in opdracht van het bestuur van de Provincie Limburg gebouwd GOUVERNEMENTSHUIS. Het gouvernementshuis werd op de locatie van het oude Gouvernement in de oude Maastrichtse binnenstad gebouwd. Het gebouw moest om die reden binnen een bestaand stratenpatroon en tussen bestaande, historisch belangrijke bebouwing gerealiseerd worden. Het gebouw is aan de Bouillonstraat en voor een klein gedeelte aan de Lenculenstraat gesitueerd.

Omschrijving

Min of meer U-vormig gouvernementshuis rond binnenplein, met uitgebouwde hoofdentree dwars op de zuidelijke dwarsvleugel. Aantal bouwlagen: variërend van twee, twee met zolderverdieping tot drie. Zadeldaken en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schilddaken met mangaankleurige Oud-Hollands vernieuwde pannen.

Overstekken, nokschorstenen. Toren met dubbel, in hoogte verspringend, hol gebogen zadeldakje voorzien van koperbeplating. Het trappenhuis van de toren op de verdiepingen is voorzien van een half tentdakje. Vensters en deuren: grote variatie aan stalen kozijnvormen, waaronder rechthoekige kruiskozijnen met zestienruits roedeerverdeling, rondboogkozijnen met zesruits bovenlichten en scharnierend bovenlicht, rechthoekige schuifvensters met zes- en achtruitsroedeerverdeling, ronde vensters met stervormige geleding, etc. Rondboogvormige houten buitendeuren. Het toegepaste bouw materiaal is baksteen, Kunradersteen, zandsteen, Limburgse mergel en beton.

Het voormalige Gouvernementsgebouw bestaat uit een aaneenschakeling van diverse, incidenteel in hoogte variërende bouwvolumes op een min of meer U-vormige plattegrond. De volumes in de Bouillonstraat zijn op de verdiepingen voorzien van vijf traveeën, in de eerste bouwlaag van zeven. De gevel aan de Bouillonstraat wordt geleed én gedomineerd door een hoge toren en aan de noordzijde besloten door een risalerend volume met drie vensterassen. In het volume tussen toren en hoekblok is aan de Bouillonstraat is boven de eerste laag een balkon met bronzen balustrade aangebracht, waarbij de zeven arcaden het gelijke aantal traveeën van de eerste bouwlaag benadrukken. De oorspronkelijke hoofdentree van het Gouvernement bevindt zich aan de Lenculenstraat. Deze bestaat uit drie natuurstenen arcades in een rustica-omlijsting van Kunrader steen. Boven elke arcade bevindt zich beeldhouwwerk van de Maastrichtse kunstenaar Charles Vos, voorstellende een mijnwerker, het provinciewapen en een landbouwer. Boven de drie glas-in-lood-vensters van de verdiepingen bevindt zich het rijkswapen in zandsteen.

De entreepartij is op de hoeken voorzien van twee overhoekse risalieten, die op de begane rond overgaan in twee halfronde vleugels waarin oorspronkelijk de garages gesitueerd waren.

De begane grond heeft een hoge rusticaplint, de rest van de optrek bestaat uit baksteen met zandstenen vensterbekroningen, voorzien van de wapens van de grote Limburgse steden. De toren is gesierd met het Limburgse provinciewapen.

Van het INTERIEUR aan de Bouillonstraatzijde is onder meer van belang: de hal van het voormalig griffie-gedeelte met een dubbele galerij met kolommen in zwarte marmer met hierop rondbogen in gele travertin; de vloer van de hal is uitgevoerd in groene Noorse leisteen; de hal met zadeldak deels met glas in lood panelen, deels met een cassetteplafond; spantenconstructie rustend op natuurstenen kolommen in de tweede bouwlaag.

De hal van de voormalige gouverneurswoning : vloer en wanden bekleed met marmer; rondbogen in grijs gewolkte marmer rustend op kolommen in zwarte marmer; naar twee zijden opgaande trap met bronzen leuning en traptreden in marmer; in gedeelte van de wand tweede bouwlaag enkele rondboogvormige glas-in-lood vensters; cassetteplafond met hierin een lichtstraat met transparante glas-in-lood ruitjes.

De Feestzaal op de eerste verdieping: parketvloer; wanden met houten pilasters; open haard en schoorsteen in Franse kalksteen; boven de schouw wandschildering van de Limburgse kunstenaar Jonkvrouwe Judy Michiels van Kessenich; het plafond is een tongewelf met cassettes naar romeinse en renaissance voorbeelden.

De Salon met eveneens een tongewelf met cassetteplafond; wanden met houten pilasters en houten betimmering; boven de doorgang van Salon naar Feestzaal een kleine ruimte voor orkest.

Van het INTERIEUR aan de Lenculenstraatzijde is onder meer van belang: hal van het voormalige Statengedeelte met marmeren vloer; wanden deels bekleedt met marmer; opgaande halfronde trap; in de wand van het trappenhuis resteert nog een van de oorspronkelijk drie glas-in-lood vensters van glazenier Jan Gregoire.

Voormalige Statenzaal met wanden met houten betimmering o.a. in de houtsoorten esdoorn en zebrano; cassetteplafond; zestal gebrandschilderde ramen van de Roermondse glazenier Joep Nicolas die een beeld trachten te geven van het groeien van Limburg als cultuurcentrum en als staatkundig complex.

Het voormalig woonhuis van de gouverneur ligt aan een tuin die tussen de zijvleugels van het in hoefijzervorm gebouwde gouvernementsgebouw ligt. De tuin heeft brede gazons en lange colonnades.

Waardering

Het voormalige Gouvernementsgebouw is uit cultuurhistorisch oogpunt van zeer groot belang als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling. Architectuurhistorisch bezien is het van zeer groot belang voor de geschiedenis van de architectuur, voor het oeuvre van architect Bremer, vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteit van zijn ontwerp, vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek en vanwege de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur.

Op het gebied van de ensemblewaarden scoort het Gouvernement zeer hoog als essentieel onderdeel van het beschermde stadsgezicht, vanwege de zeer bijzondere situering die verbonden is met de ontwikkeling van de Maastrichtse binnenstad en vanwege de grote betekenis voor het aanzien van de stad.

Bovendien is er sprake van een hoge architectonische gaafheid en een zeer groot belang voor de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving. Het Gouvernement beschikt over een hoge architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Tuin, park en plantsoen

Functie

Gouvernementshuis

Tuin